

Strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer

Byernes nuværende adgang til offentlige skov- og naturarealer

Af vedlagte kort kan man se, hvor borgerne har adgang til **statslige og kommunalt ejede arealer**, det være sig skov, natur eller grønne områder i almindelighed. De **kommunale cykelruter**, Himmerlandsstien, Alhedstien og Nørreåstien er også medtaget på kortet, da de er med til at give borgerne adgang til naturen på cykel og til fods væk fra det almindelige vejsystem.

I bilag 1 er alle byer og landsbyer med over 200 beboere i kommunen grupperet i relation til deres adgang til offentligt ejede arealer. Det er de byer der indgår i befolkningsprognosen. De er grupperet efter, om de har umiddelbar adgang til grønne arealer (0-1 km), om de har relativ let adgang (mellem 1-2 km) – eller om de har længere, altså mere end 2 km.

Gruppen af byer med mere end 2 km til et offentligt ejet skov- og naturareal kan være en rettesnor for, hvilke byer der bør prioriteres højt i relation til at etablere flere bynære grønne arealer. Byer med mange indbyggere bør naturligvis til en vis grad prioriteres i forhold til landsbyer med få indbyggere, da investeringer ved større byer i sagens natur kommer flere borgere til gavn end ved mindre byer. Forekomsten af gode rekreative arealer/muligheder tæt ved små byer vurderes dog at kunne have væsentlig betydning for bosætning og udvikling i de mindre landsbyer. Et positivt eksempel herpå er Bjerregrav, hvor et mindre kommunalt skovareal er blevet udviklet i samarbejde med foreningerne i byen, så den nu fremstår med et godt stisystem, madpakkehus, indhegnet hundeskov og frugtlund til stor glæde for de lokale beboere.

Oplevelsen af om man har let adgang til oplevelser i naturen kan afhænge af flere forskellige faktorer – bl.a. om man f.eks. har adgang til strandarealer, å-løb eller rekreative cykelruter.

Rekreative områder med beliggenhed længere væk end 2 km fra større bysamfund kan derfor også have stor værdi for borgerne og kan komme til at optræde som udflugtsmål. Eksempelvis et område som Ø-bakker (privat fredet areal) og de statslige arealer ved Hald sø.

Skov- og naturarealer der evt. kan sælges

I bilag 2 er der oplistet forslag til skov- naturarealer, der kan sælges. Forvaltningen har i bilaget vurderet, i hvor høj grad arealerne benyttes af de lokale borgere.

Arealet ved Hagebro, Kragssø Plantage og Fastruplund benyttes efter Forvaltningens vurdering kun i ringe grad, hvorimod Lyngtoppen, Støttrup Plantage og Gammelstrup Hede vurderes at have stor lokal betydning, selvom arealerne ligger mellem 4 og 7 km fra de nærmeste byer.

Køb af ubevoksede arealer til rejsning af klimaskov

Der er ved gennemgang af nærværende strategi i 2020 tilføjet en mulighed for at købe jord med formål om skovrejsning med klimaformål. På arealer til skovrejsning med klimaformål vil kommunen stille arealer til rådighed for sponsoreret etablering af klimaskov.

Indsamling af midler til etablering af klimaskov vil efter aftale ske gennem den almennyttige forening Plant et Træ.

Skove, der er etableret med sponsorerede midler, kan efter konkret politisk beslutning navngives med inspiration fra sponsorerne. F.eks. kan en skov sponsoreret af Lindholm Biler navngives Lindholm Skov.

Strategi for køb og salg af skov- og naturarealer indenfor de eksisterende økonomiske rammer

Kommunen kan med strategien for køb og salg vælge at understøtte en bedre fordeling af arealerne, sådan at arealer, der ligger langt væk fra bysamfund, afhændes, og det søges at købe flere bynære arealer. Tankgangen udmøntes i nedenstående scenarie:

- Efter konkret politisk beslutning sælges arealer fra listen i bilag 2. Til den politiske behandling af salg af det enkelte areal udarbejdes en kort redegørelse om baggrund for salget og forslag til eventuelle betingelser, der skal følge salget. Listen i bilag 2 revideres årligt.
- Efter konkret politisk beslutning købes naturarealer, skov eller ubevoksede arealer med potentiale for etablering af nye rekreative områder eller potentiale for tilplantning med skov til klimaformål og beskyttelse af grundvandet.
Opkøb vil blive prioriteret efter beliggenhed i forhold til byer i gruppe 2 og 3 på oversigten over byernes adgang til offentlige arealer (bilag 1).
Opkøb kan ske, når arealer, der enten har eller kan tilføres en betydende rekreativ værdi, bliver udbudt til salg.

Forvaltningens bemærkninger

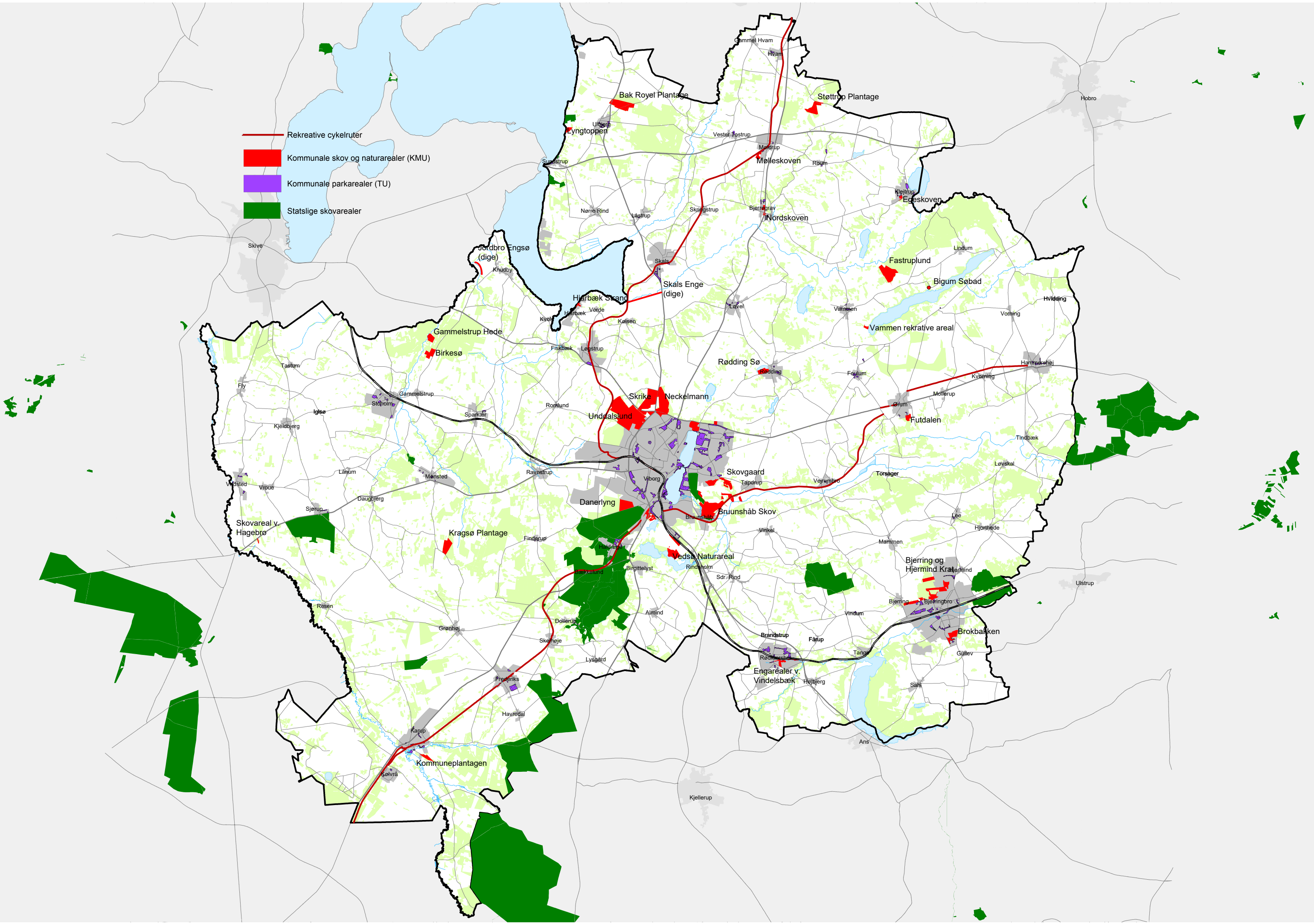
Selvom det primært er byerne i gruppe 2 og 3, der skal være fokus på, bør det ikke afvises, at det i nogle tilfælde vil give god mening også at købe arealer i relation til byerne i gruppe 1, f.eks. hvis en lille indsats væsentligt kan forbedre de eksisterende forhold eller støtte andre kommunale initiativer.

Det kan desuden med baggrund i grupperingen af byerne drøftes, om der er bestemte byer, hvor der skal gøres en særlig indsats for at forbedre de rekreative muligheder.

I det omfang, der er sammenfald mellem indsatsområder til beskyttelse af grundvand og relevant placering af rekreative skovarealer, kan det være en mulighed at indgå samarbejde med lokale vandværker om medfinansiering af evt. skovrejsning.

Endelig skal det bemærkes, at modellen vil kunne give øgede driftsomkostninger, da plejeniveauet ofte vil være højere på arealer med stort publikumstryk modsat arealer med ringe rekreativ anvendelse.

- Rekreative cykelruter
- Kommunale skov og naturarealer (KMU)
- Kommunale parkarealer (TU)
- Statslige skovarealer

Bilag 1

Gruppe 1:

Byer med god adgang til betydende offentligt ejede skov, natur eller grønne områder (0-1 km afstand)

Viborg, Bjerringbro, Karup, Frederiks, Rødding, Bruunshåb, Kølvrå, Birgittelyst, Skelhøje, Tapdrup, Ulbjerg, Bjerregrav, Sjørup, Knudby

Karup og Kølvrå er medtaget i denne gruppe, da begge byer har kort afstand til Forsvares arealer (er ikke vist på kortbilaget), hvor der er opmærkede stisystemer. I Karup By er der mindre kommunale park, skov og naturarealer i umiddelbar forbindelse med byen.

Gruppe 2:

Byer med middel adgang til betydende offentligt ejede skov, natur og grønne områder (1-2 km afstand)

Skals, Rødkærsbro, Ørum, Møldrup, Klejtrup, Mønsted, Vammen, Rindsholm.

Skals er medtaget i denne gruppe, da der er god adgang til Himmerlandsstien og dige-arealer ved Skals å, selvom byen har langt (7km) til større sammenhængende offentlige skovarealer. Rødkærsbro er ligeledes medtaget da der er et kommunalt engdrag midt i byen med sti, samt flere parkarealer, men der er 6 km til et større sammenhængende offentligt skovareal.

Ørum, Møldrup, Klejtrup er medtaget her selvom de har mindre skov og parkarealer i umiddelbar nærhed af byen, - da de har længere til større mere betydende områder.

Gruppe 3:

Byer med ringe adgang til betydende offentligt ejede skov, natur og grønne områder (mere end 2 km afstand)

Stoholm, Løgstrup, Hammershøj, Løvel, Sparkær, Vridsted, Ravnstrup, Vejrumbro, Sahl, Mammen, Sdr. Rind, Fly, Hvam, Kjeldbjerg, Tange, Vinkel, Kvorning.

Byerne er listet op efter faldende indbyggertal.

Bilag 2

Skov- og naturarealer	Forvaltningens vurdering af nuværende rekreative brug og betydning for borgerne i nærområdet
Mindre skovparcel på 1,5 ha mellem Sjørup og Hagebro Oplagt til salg	Det vurderes, at området ikke benyttes rekreativt.
Kragsø Plantage, 33 ha overvejende nål, beliggende 4 km syd for Mønsted. P-plads og stiadgang til Rosborg Sø-området (militært øvelsesterræn) samt Margretevolden.	Kragsø Plantage har begrænset rekreativ værdi, da plantagen ikke ligger i umiddelbar nærhed af nogen bysamfund og har begrænset str. Brugen af plantages til rekreative aktiviteter vurderes at være begrænset. Jagten er lejet ud efter udbud i 2016
Fastruplund, 53 ha løv/nåleskov med partier af gammel naturskovsligningen løvskov i smukt kuperet terræn, nord for Tjele Langsø og 3,5 km øst for Vammen.	Fastruplund skov har mindre rekreativ værdi da skoven ikke ligger i umiddelbar nærhed af bysamfund og i øvrigt ligger i et meget skovrigt område. Skoven har dog potentiale til forøgelse af de rekreative værdier, f.eks ved anlæg af MTB-baner eller andet som brugerne er villige til at køre efter. Brugen af skoven til rekreative aktiviteter vurderes at være begrænset. Jagten er lejet ud efter udbud i 2019.
Lyngtoppen ved Ulbjerg, - 6,5 ha. fredet og plejet hede/overdrevsareal på ved Ulbjerg Klint. P-plads og bordebænksæt, adgang til stranden, hvor der er badevandstation (privat areal). Ved salg vil Kommunen stadig være forpligtet til at sørge for at arealet bliver plejet som hede, da det er omfattet af en fredning.	Hedearealet benyttes meget som lokal udflugtsområde og badested. Det vurderes at der er en stor rekreativ brug af området, både lokalt og til dels nationalt.
Støttrup Plantage, 33 ha. plantage i smukt kuperet område ned til Skravad Bæk. Plantagen består med at yngre løv og nål plantet efter stormen i 2005. Plantagen ligger ca. 7 km fra Mølstrup. Rasteplads samt afmærket stisystem.	Støttrup Plantage benyttes flittigt til gåture og hundeluftning. Det vurderes at plantagen har stor rekreativ betydning lokalt, da der er få andre tilgængelige skovarealer i området. Jagten er lejet ud efter udbud i 2016.

Hedeareal ved Birkesø – 14 ha. plejet hedeareal i forbindelse med Birkesø, og med adgang til Jordbro å. Arealet ligger 4 km nord for Stoholm. Afmærket sti og fiskeret for kommunens borgere i åen.	Hedearealet benyttes meget i sammenhæng med de øvrige arealer ved Birkesø til gåture og hundeluftning. Det vurderes at der er stor rekreativ betydning lokalt.
--	---